

היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, י"ח תמוז תשפ"ה
14 יולי 2025

מס' מסמך: 004-99-2025-015094
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש ממשלת ישראל

שלום רב,

הנדון: אכיפת חובת הגיוס לצה"ל (בג"ץ 5819/24)

סימוכין: מכתבי לשר הביטחון מיום 2.1.25, מכתב המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-מנהלי) ליועצת המשפטית למערכת הביטחון מיום 17.3.25, מכתב הממונה על התקציבים במשרד האוצר מיום 4.6.25

בהתאם לפסיקת בג"ץ, החל מיום 1.7.2023, מועד פקיעתו של פרק ג'1 לחוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, מוטלת על ממשלת ישראל חובת גיוס של כלל האזרחים הנחשבים לחרדים לפי אמות המידה שהיו קבועות בחוק. חובה זו הפכה לצורך לאומי בטחוני דחוף עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" והתרחבות זירות הלחימה במסגרתה, אשר הובילו להכבדה משמעותית ביותר של נטל השירות הצבאי, בדגש על מערך המילואים. הדברים הובהרו פעם אחר פעם על-ידי ראשי הצבא בפורומים שונים.

על אף האמור, לפי נתוני הצבא, בשנת הגיוס 2024-2025 שהסתיימה לאחרונה, התגייסו כ-1,700 חיילים אשר נחשבים לבני הציבור החרדי. להערכת הצבא, צפוי כי מספר זה צפוי לגדול בכמה מאות, לאחר קבלת הנתונים הסופיים.

מספר המתגייסים האמור רחוק מלהלוו את צרכיה הביטחוניים של המדינה, כפי שהוצגו כאמור על ידי גורמי הביטחון, ואת חובת הממשלה להקל על הנטל האדיר המוטל על כתפי המשרתים, במילואים ובסדיר. כמו כן, הוא אינו הולם את התחייבויות המדינה בבג"ץ. מתן הטבות למשרתים – דבר חשוב מאין כמותו, אינו מהווה תחליף להעמדת כוח אדם בשירות סדיר בהיקף מספיק. לפי עמדת גורמי הביטחון, הרחבת היקף המשרתים בצבא בשירות סדיר היא המענה האמיתי היחיד לנטל השירות.

היועצת המשפטית לממשלה

גורמי המקצוע במערכת הביטחון ובמשרד האוצר עומדים על כך, כי ישנם שני מהלכים הכרחיים שביכולתם להביא לשינוי ההתנהלות של הפרט, להגברת הגיוס לצבא הסדיר ולמתן מענה לצרכי הצבא: **האחד**, מיצוי כלי האכיפה הצבאיים הקיימים מול משתמטים; **השני**, הרחבת סל הסנקציות המנהליות כלפי משתמטים – כלי המצוי בידי **הממשלה**. הכוונה, כמובן, לכל ציבור המשתמטים, ולא דווקא לאוכלוסיית בני הישיבות.

הצבא הודיע לאחרונה, כי בכוונתו להוציא עוד החודש צווי גיוס לכל בני הישיבות חבי הגיוס, וכן להגביר עוד החודש את מאמצי האכיפה כלפי משתמטים, לרבות בדרך של ביצוע מעצרים במעברי גבול, במחסומים ובפעולות יזומות. לעומת זאת, פניות קודמות אל הממשלה להרחבת סל הסנקציות ולשלילת הטבות ממשתמטים לא נענו עד היום.

מצב בו הממשלה "ביד אחת" לא נוקטת באמצעים מינימליים להגברת האכיפה של חובת הגיוס ו"ביד שנייה" מכבידה את הנטל על ציבור המשרתים בסדיר ובמילואים, מהווה פגיעה קשה בזכות לשוויון ומעצים מאוד את אי השוויון בנטל והפגיעה במשרתים. לפי חוק יסוד: הצבא, הצבא נתון למרות הממשלה. בצידה של מרות זו, קיימת גם אחריות של הממשלה – לנקוט בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותה להעמדת כוח האדם והאמצעים הדרושים לצבא לשם השגת המשימות שהדרג המדיני מטיל עליו.

נדרשת אפוא הנחייתך הברורה לכלל משרדי הממשלה הרלוונטיים, להציג בטווח הזמן המיידית תכנית להגברת האכיפה, לרבות באמצעות החלטות ממשלה ומינהל, שהן האמצעי העומד לרשות הממשלה, אף ללא צורך בקידומה של חקיקה חדשה.

מבחינה משפטית, נכון כי פעולות הממשלה בעניין זה יוצגו בפני בית המשפט במסגרת תצהיר התשובה של המדינה לצו על תנאי שהוציא בג"ץ בעתירה העוסקת באכיפת חובת הגיוס, שעתיד להיות מוגש בקרוב.

אנו עומדים לרשותך ולרשות הממשלה גם בעניין זה.

מברכה,
גלי בהרם - מיארה